

**XVII. županijsko natjecanje iz hrvatskoga jezika
2. ožujka 2012.**

prvi (I.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

90

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu i na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati (crnom ili plavom kemijskom olovkom) na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Da bi se priznali, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima.
9. Da bi se priznali, odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo ti uspjeh na natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Županijskoga povjerenstva)
2. _____
(član Županijskoga povjerenstva)
3. _____
(član Županijskoga povjerenstva)

1. Upiši kratice (N, G, D, A, V, L, I) iznad svih sklonjivih (deklinabilnih) riječi.

Glumče,
u jednom si dahu,
jednom gestom
preskočio stoljeća, epohe
i postao Odisej.
Rastjerao si uporne prosce
od vjerne ti žene Penelope.

4	
---	--

2. Odredi vrste riječi.

Smjesta uđite! Pst! Neka bude tišina u našoj školi jer za petnaest minuta počinje državna matura.

riječ	vrsta riječi
smjesta	
uđite	
pst	
neka	
bude	
tišina	
u	
našoj	
jer	
za	
petnaest	
državna	

3	
---	--

3. Upiši dž/đ.

Do__i, __uro, nema mjesta sr__bi! Ne vrije__aj i ne osu__uj, ne
udaraj __onom, ne skrivaj se iza mojih le__a, ne zavlači kan__e u
tu__i __ep! Osiguraj svoj bu__et!

3	
---	--

10	
----	--

4. Upiši ije/je.

Bio je c__njeni l__čnik i nosio skupoc__na od__la. Prel__tao je pogledom po neosv__tljenoj dvorani prem__štajući se nervozno s noge na nogu. Nigdje nije bilo nikakve obav__sti, a raspored je događanja bio izm__njen. Morao je prim__titi da se događa nešto čudno jer je zas__danje prem__šteno u drugu dvoranu. Izgleda da je samo on bio neobav__šten.

4	
---	--

5. Ispiši i imenuj sve glagolske oblike.

Kada su u Klubu književnika predstavljali moju novu knjigu, rekoh obrativši se publici: „Pisanje oduvijek bijaše potreba i nužnost. Bilježeći riječi, rečenice i skice po papirićima, bio sam stvorio izdašno gnojište (čitaj: zaseban direktorij) gdje nedovršene priče čekaju bolje dane, ako ih bude. Zapravo bih volio zaokružiti jedno razdoblje pisanja novim romanom. To ću i ostvariti.“

glagolski oblik	naziv glagolskog oblika

6	
---	--

10	
----	--

6. Zaokruži riječi koje treba pisati velikim početnim slovom.

otok korčula pripada dubrovačko-neretvanskoj županiji. legenda kaže da su oko 580. g. pr. kr. taj otok na istočnoj jadranskoj obali naselili knidani (stanovnici knidosa u maloj aziji). na području naselja vela luka u srednjem su se vijeku nalazile četiri utvrde korčulanskih plemića i crkvice sv. vicenza. grad korčula ističe se lijepim položajem u pelješkom kanalu. prema jednoj legendi grad nazvan crna korkira osnovao je trojanski ratnik antenor nakon trojanskoga rata otplovivši menelajevim brodom prema jadranskomu moru. uz grad se veže i ime marka pola, prvoga europskog putnika na daleki istok, rođenoga u doba mletačke republike.

5	
---	--

7. Upiši č/ć.

Kovr__ava Sun__ica, oli__enje __isto__e, brine se o __iš__enju Juri__ine ku__erine. __inovni__ka je pla__a mala pa __esto mora __u__e__ke kr__iti put kroz tu __ađavu pe__inu. Ne okre__u__i se, odmi__e __ipkasti zastor. Oku__nica je zapuštena. Posvuda rastu __etinja__e, ivan__ice i __i__ak.

4	
---	--

8. Upiši rečenične znakove.

Kako je u Parizu živio na rubu bijede Matoš je bio prisiljen prodati violončelo Pjesnik je personificirajući violončelo u jednome tekstu izrekao njegovu tužaljku riječima Ah zašto si me prodao Kao Juda Krista prodao si me nesretniče

3	
---	--

9. Zaokruži slova ispred točno napisanih rečenica.

- a) Ušli smo u dvorište sa velikim vrtom.
- b) Plavokosa se djevojčica igrala sa psom.
- c) Pratio je igru sa zviždaljkom u ustima.
- d) Pisac je s olovkom zapisao nešto važno.

2	
---	--

14	
----	--

10. Napiši umanjence podcrtanih imenica.

Posadite korijen u zemlju. _____

Pukla je bakrena cijev. _____

Poljubila ga je u obraz. _____

Krk je kolijevka glagoljice. _____

4	
---	--

11. Zadatak ima dva dijela.

1. Ispiši riječi u kojima je došlo do glasovnih promjena.

2. Imenuj glasovne promjene.

Ražalostim se kad netko išara knjižicu ili uništi cvijeće.

riječ	glasovne promjene

4	
---	--

12. Zaokruži riječ u rečenici u kojoj je bezvučni suglasnik ispred zvučnoga prešao u svoj zvučni parnjak.

Pas je jedanput nakon kosidbe trave iskopao komadić odreska.

1	
---	--

13. Zaokruži slova ispred rečenica u kojima su oba oblika lokativa točna.

a) On je glavni lik u pripovijetci/pripovijetki.

b) Pravci se sijeku u samo jednoj točki/točki.

c) Mnogo sam slušao o toj djevojki/djevojci.

d) Ukraš je obješen na metalnoj ručki/ručci.

e) Stalno razmišljam o toj Davorci/Davorki.

2	
---	--

11	
-----------	--

14. Zaokruži pogrješno napisane riječi.

Prehrambene navike crvemperke, vodenbube i zelembaća ne uključuju bonbone.

15. Upiši d ili t.

Bio je to neobičan i uzbudljiv po ___ hvat.

O ___ šetali su u školski park držeći se za ruke.

U po ___ palublju se nalaze putničke kabine.

Neke su se župe o ___ cijepile i osamostalile.

2	
---	--

2	
---	--

16. Dopuni.

Genitiv imenice *Vrbovec* glasi _____.

U tom je primjeru došlo do glasovne promjene koja se naziva _____.

Do te promjene dolazi u nekim prezimenima i mjesnim imenima koja potječu iz _____ narječja.

3	
---	--

17. Zaokruži slovo ispred točne tvrdnje.

a) Svim je Hrvatima hrvatski standardni jezik materinski jezik.

b) Hrvatski je standardni jezik svjesno odabran i normiran.

c) Hrvatski je standardni jezik nastao na temelju čakavskoga narječja.

d) Hrvatski standardni jezik obuhvaća sve hrvatske idiome.

1	
---	--

18. Upiši na crtu tražene pojmove.

Glas je najmanja jedinica _____. Glas kojim se razlikuje značenje u jezikoslovlju se naziva _____.

2	
---	--

19. U svakoj se rečenici nalazi pogrješka. Zaokruži slova ispred rečenica u kojima pronalaziš pravopisnu pogrješku.

a) Tko god je to učinio, neka se odmah javi kod pedagoga.

b) Ne biste vjerovali, prijavilo se oko desetak kandidatkinja.

c) Ne osvrćući se za njom, slušao sam predivan pijev ptica.

d) Ne gledavši je u oči, jedva je uspio izgovoriti da ju ne voli.

e) Mnogi su mu zamijerali što je neredovito dolazio na posao.

2	
---	--

12	
----	--

20. Zaokruži riječi u kojima je r slogotvorno.

Prvoga travnja na programu Hrvatske televizije u emisiji Vrtlarica govorit će se o uzgoju mrkve i artičoke.

2	
---	--

21. Ispiši zvučne tjesnačnike (strujnike, frikative) iz rečenice.

Saša ulazi u finalnu vožnju.

1	
---	--

22. Zaokruži da ili ne.

- a) Jedrenici k, g, h sudjeluju u palatalizaciji, sibilizaciji i jotaciji. DA NE
- b) Šumnici s, z, h i sonant n jednače se po mjestu tvorbe. DA NE
- c) Glas dž zvučni je parnjak bezvučnoga đ, a č je parnjak glasa ć. DA NE
- d) U izvedenicama i oblicima riječi prema osnovnom t i đ može doći ć. DA NE

4	
---	--

23. Zaokruži slova ispred rečenica koje su točno rastavljene na slogove.

- a) Od-ma-raj se i pri-dr-ža-vaj se di-je-te.
- b) Dok ne oz-dra-viš, ču-vat ću ti di-je-te.
- c) Orga-ni-zi-ra-mo li-je-pa vje-nča-nja.
- d) Ne or-ga-ni-zi-ra-mo sport-ske su-sre-te.

2	
---	--

24. Zaokruži riječi s trofonemskim slijedom ije.

Danijel se samo srijedom brije. Uvijek se smije i ne pita za cijenu.

1	
---	--

25. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Kupio je džip.

Podcrtana riječ ima:

- a) četiri fonema i jedan morfem
- b) tri fonema i dva morfema
- c) četiri fonema i dva morfema
- d) tri fonema i jedan morfem

1	
---	--

11	
-----------	--

26. Raščlani podcrtane riječi na morfeme (npr. žen-a).

Ana je prevoditeljica. Voli hrvatski jezik.

prevoditeljica _____

hrvatski _____

2	
---	--

27. Dopuni svaku rečenicu jednom osobnom zamjenicom u nominativu.

a) _____ bi putovali. b) _____ bi htio putovati.

2	
---	--

28. Pročitaj rečenice i zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Ljubav se ne može kupiti. Na kraju ćeš kupiti mrvice sa stola.

Razlikovnu ulogu u podcrtanom paru riječi ima:

- a) dužina naglašenoga sloga
- b) nenaglašena dužina
- c) dužina i intonacija naglašenoga sloga
- d) intonacija naglašenoga sloga.

1	
---	--

29. Zadatak ima dva dijela.

1. Označi naglascima podcrtane riječi.

2. Zaokruži slova ispred rečenica u kojima podcrtane riječi čine minimalni par.

- a) Na dimnjaku je roda.
- b) Ovo nije dobra voda.
- c) Stigla je opasna gripa.
- d) Stigla je plesna grupa.

5	
---	--

30. Upiši naglaske i nenaglašenu dužinu iznad riječi.

Znam riješiti ovaj zadatak.

4	
---	--

14	
----	--

31. Uvrsti naglašene riječi u rečenice tako da na crtu napišeš odgovarajuće slovo (a, b, c ili d).

- Neka su ____ siti i ovce na broju. a) vûče
Ne ____ ga za rukav! b) vûci
Srce ga ____ u rodni kraj. c) vûci
Zašto imaš tako velike oči, ____? d) vûčē

2	
---	--

32. Zaokruži slovo ispred primjera u kojem se fonem /z/ u govoru ostvaruje kao [š].

- a) Zima je stigla.
b) Mraz će pasti.
c) Stiže iz škole.
d) Trči kroz žito.

1	
---	--

33. Zaokruži slova ispred rečenica s ispravno označenim izgovornim cjelinama.

- a) Jesi li ga ti| upoznao?
b) Za njih| se ne bojim.
c) Donio sam joj| kolače.
d) Uvijek si| bio| drukčiji.
e) Katkad| se sjeti| mene.

2	
---	--

34. Ispiši iz rečenice proklitike i enklitike.

Budem li imao sreće i on odluči razgovarati s Anom, obavijestit ću te na vrijeme.

proklitike (prislonjenice, prednaglasnice)	
enklitike (naslonjenice, zanaglasnice)	

2	
---	--

35. Napiši na kraju rečenice odgovarajući rečenični znak tako da rečenična intonacija bude uzlazna.

On je dobar

1	
---	--

8	
---	--